

Al še nekaj družega nas je napotilo na spis teh vrstic, in to so one besede, s katerimi sklepa prof. Marn življenjepis Hitzingerjev, in katere britko morajo presuniti srce vsacega domoljuba, tako-le se glaseče:

„Milo, premilo pa se mi je storilo, kedar sem popotnik na tolikanj slovečega moža grobu tihotnem v Postojni, kjer črne ga zemlje pokriva odeja, medleti videl le neko grmičevje — brez vsakaterega, dostojnega spominka. Sicer si je Peter Hitzinger v spisih svojih dokaj slaven spominek postavil sam; vendar — narod, kateri slavnih mož svojih ne slavi, da se mu rodijo, vreden ni. — Zdi se mi toraj, da prvo skrb ima pač Postojna, drugo Tržič, tretjo Matica slovenska, četrto narod slovenski sploh, da vrli farman in dekan, sloveči rojak, marljivi pisatelj, domoljubni učenjak ne ostane brez poslavljenja narodnega, brez dostojnega vnanjega spominka!“

V svesti smo si, da, ko pridejo te vrstice na svetlo, začne se tudi nabera doneskov za spominek na grobu Hitzingerjevem, in da v 4 tednih jih nabere mo toliko, da narod naš dostojno spolni dolžnost svojo. „Matica“ naša naj osnuje iz odbora svojega odsek, ki to stvar vzame v svoje roke in jo brzo izvrši. Da pa kdo začne, naj bode meni, prijatelju in častitelju rajnega, dovoljeno v ta namen donesti 10 gold. z dostavkom, da rad sprejemam doneske od družih prijateljev Hitzingerjevih, pa jih potem izročim Matičnemu odseku, kedar se ustanovi.

Dr. Jan. Bleiweis.

* *Dejanski nauki o kopitnem podkovstvu s podobami.* V angličanskem jeziku spisal William Miles, Esq. Z novčno podporo ces. kr. poljedelskega ministerstva na svét dala Kranjska deželna komisija za konjstvo. V Ljubljani. Založila Kranjska deželna komisija za konjstvo.

Tako je ime drobni knjižici s 40 stranmi, ki že sama v programu pravi, naj kovač ne išče v njej nič „družih pristavkov o zdravji konjskega kopita itd.“ Knjižica ta tedaj ima le vzore (ideale) zdravih kopit pred očmi in ne gleda na ogromno število napačno vstvarjenih in pa takih, ki so pokvarjeni po boleznih, a še več: Miles je spisal jo le za kovanje kónj Angležkih lordov, ki se sprehajajo po tratah, ne pa za take naše konje, ki morajo tudi po slabih cestah in grdih tlakih težo prepeljavati. Po vsem je očitno, da ta knjižica, za razmere lahkih Angležkih konj hvale vredna, ne more zadostovati potrebam umnega podkovstva naših kónj, na katere Anglež Miles ni mislil pri spisu svojih „dejanskih naukov“. Ker si kovačev nikakor ne moremo misliti v dve vrsti razdeljenih: enih tacih, ki kujejo samo naravna in zdrava kopita, — družih pa po boleznih pohabljenih, tedaj ne vidimo v tej knjižici one koristi, ki jo je videla sl. komisija za konjstvo v njej, ko jo je dala prevoditi v naš jezik.

* *Kratki nauki za sadjerejo.* Po lastnih skušnjah in najboljših virih spisal Dragotin Ferdinand Ripšel. Na svetlo dal in slovenskim kmetom v prid namenil Ludevik vitez Gutmannsthal-Benvenutti. V Ljubljani jo prodaja bukvar J. Lercher po 10 kr.

To je že 5. iztisek koristne in s podobami razjasnjene knjižice, ki jo je v domačem jeziku spisal gosp. Ripšel in na svoje stroške na svetlo dal gosp. vitez Gutmannsthal. Da je ž njo kmetom našim dobro vstreženo, kaže to, da je že 4000 iztiskov med ljudstvo prišlo in je ravnokar izdanih zopet 1000. Naj bi naši kmetje vsi, ki je še nimajo in dobrega poduka želijo, segli po njej, pa tudi naše ljudske šole, za katere je po vsem jako pripravna.

Mnogovrstne novice.

* *Že so tudi naši prazniki liberaluhom hud trn v peti!* Dunajska kupčijska zbornica je bojé po pozivu ministra Stremajerja predlagala ministerstvu, naj se odpravijo prazniki katoliški, češ, da ž njimi ljudje preveč časa za delo zgubijo. No, naših 15 do 16 praznikov jim je na poti, — 29 praznikov Grške cerkve in pa 13 judovskih pa liberalcem ne dela nobenega napotka!

Naši dopisi.

Iz Istre 16. dec. — Istra je imela letos na vsem dobro letino, a najboljo na vinu. Stari ljudje govore, da kar je desetina pala, ni bilo tako dobre vinske letine; samo po dolini na zapadni strani Učke jo je spomladi burja pobrala. Vina je mnogo, a malo kupcev; črnega še pobirajo za Trst in druga primorska mesta špud — 52 bokalov — najboljšega terana po 14 gold.; v trgatvi so gostilničarji belega plačevali po 9 gold., zdaj jim ga že kmetje ponujajo po 8 gld., pa ga še nočejo, ker Italijani železničarji nečejo piti belega. Na Kranjsko se ga je letos kaj malo izvozilo. Korun nam gnjije, tudi zelje, ko je bilo prerano posajeno, je na zelnikih gnjilo; tudi goveje in prašče boleznimi imamo mnogo, tako da ne smejo goveda iz notranje Istre v primorska mesta. Naša železnica se po malo dela. Ki davajo delavcem hrano, se toževajo, da ti radi zginejo brez plačati, delavci se toževajo na nastojnike, da ne dobivajo prave dnine, a nastojniki se toževajo na merčine (ingenire), da njim pravo ne merijo; tudi smrtnih nesreč se je že mnogo zgodilo, ali večji del po nemarščini ili pijanosti.

— (Strelci naj gledajo, kam streljajo.) Nekemu kmetu v vasi K. tukaj v Istri so hojevale sosedove goske na njivo v napol zrelo žito, ta se jezi, se krega, kolne po navadi in straši soseda, da mu bo goske postreljal. Neki dan pride ta mož eno malo vinjen (napit) iz Pazina, zapazi, da se njegovo žito giblje, zgrabi puško, ter strelji, in nastrelji svojega tri leta starega vnuka, ki se je v žitu igral v belej srajčici, tako da je za nekoliko tednov moral umreti.

V Železnikih 11. dec. (*Strašna nesreča; zima; boleznimi, pa še nekaj družega za drugi pot.*) Že zdavnej niso prestali nekateri tukajšnji posestniki in stanovniki tacega strahu in nevarnosti, kot danes med 1. in 2. popoldansko uro. Večina hiš v zgornjih Železnikih je namreč razvrstena tik ob podnožji strme gore, katere vrhovi zastoje po večem iz navpičnih pečin. Večkrat je sicer že kdo omenil nevarnosti, katera zaradi tega proti ondi stanujočim; al resno dozda menda na to ni nihče mislil; — današnji dan pa je pokazal, da v prihodnje ljudje tam gori okrog ne bodo nikoli ravno lahko dihali brez skrbi. Odtrgala se je namreč o zgoraj navedenem času na višavi s strašanskim hrušom hiši enaka pečina, prekucnila se navzdol, pri protijoči veliki nesreči pa se vendar še k večji sreči prec pri drugem ali tretjem odskoku (kakor je to dobro videl ravno po Smoljevski grápi prišedši hribovec) razletela na več komadov, ki so pa še vedno s toliko silo, močjo in ropotom vihrali in odskakovali na vzdol, da so se bližnje hiše tresle v svojih podslombah, in so ljudje v pláhu in trepetu mislili, da bo vsega konec. (Slišali smo praviti o nekem vojaku-odpuščencu, ki se navadno ne boji tudi hude reči, da je sam djál, da ni še nikdar tako iz dna srca molil, ko oni trenutek; kajti mislil je, da v hipu pokopan bo pod zidine domače hiše). K sreči ležijo ravno za vsemi pod hribom stoječimi hišami debeli sneženi plazovi, kar je iz hriba valijoče in skaka-

joče skale nekoliko omejevalo v svoji silovitosti; vendar pa so štiri hiše: Pavlonovčeva (hiš. št. 38), gosp. Anton Globočnik-ovi (hiš. št. 39 in 74) in Kramarjeva (hiš. št. 40) na zadnji strani zelo poškodovane, ker imajo vse deloma vrto zadnjo zidano steno, in so jim tudi strehe več ali manj razbite. Kramarju pohabilo je tudi šupo, hlev in bodišče, ter ceni svojo škodo veliko nad sto goldinarjev. Videl sem ležati za hišami poleg mnogo manjših 3 ali 4 skale, katerih posamesne gotovo ne peljajo par konj; in neki mlinar presodil je po meri, s katero prevdarja mlinskim kamnom težo, da bi utegnila ena tehtati okoli 80 centov. Res se mora skoraj čudež imenovati, da nesreča še ni večja, in da tudi noben človek ni prišel pri tej strašni dogodbi v kako nápost. Skala, katero bi bili bojé komaj nesli štirje možaki, naredila je gotovo najmanj 20 sežnjev dolgi in komaj manj visoki odskok; kajti zaletela se je od hriba čez 10 sežnjev široko enonadstropno Pavlonovčevo hišo in čez kantonsko cesto, ter treščila s tako strašansko silo na g. Anton Globočnikovo streho (hiš. št. 74), da je odbila, kakor bi bilo odstriženo, konec strešnih tramov in zidani kápní okrajnik; od tam pa je odskočila na kantonsko cesto, ter razdrobila se na take kosce, da bi bil še vsak posebej zamogel vpihniti človeku lučico življenja. Sam Bog naj varuje naš kraj vprihodnje taci ali enaci nevarnosti. — Gledé zime pripoznamo tudi pri nas Francozem, da so letos dobro prerokovali; sneg pa naši hribovci tudi kaj dobro rabiti zamorejo, in že zdavnej niso dobili tukajšnje fužine toliko oglja, kot letos. Vsi prostori bodo z njim napolnjeni. Le škoda je, da se kupčija z železnino nekako upira, in da gre cena pri izdelkih močno nazaj. — Ljudje že več časa precej zelo boleajo; bolí jih vrat, in že smo se bali, da bi se tudi k nam ne pritepla ona huda „nova“ bolezen, ki po Ljubljani tako nemilo gospodari. Med otroci rogovilijo tudi nekoliko kozé, vendar nam pa smrt še dovolj prizanaša, zoper kar se, se vé, čisto nič ne pritožujemo. K sklepu sem mislil zastaviti „Novicam“ še eno vprašanje, — pa — naj za danes rajše še molčim, akoravno menda ne bi bilo napačno, da bi se v taci zadevah véasih kaka beseda tudi javno spregovorila. J. L. Žlindrovič.

Iz Postojne. — Pri tomboli 8. dne t. m. za uboge šolarčke napravljene, zbralo se je mnogo občinstva, zato ni dvomiti, da se je blagemu namenu precej pomoči naklonilo. Pevski zbor je hvalevredno pel lepe slovenske pesmi.

Iz Novega mesta 13. dec. — Porotna sodnija tukajšnja je gosp. župnika Lesjaka v Sodražici zavoljo neke pridige krivega spoznala in sodnija mu je na tej podlagi 3 mesece zapora dala.

Iz Novega mesta. — Pri letnem občnem zboru narodne čitalnice naše so izvoljeni: za predsednika enoglasno grof Barbo, državni poslanec, za blagajnika g. Ferdinand Seidl, posestnik in trgovec, za odbornike pa: gospodje Oblak Valentin, posestnik in trgovec, Kastelec Fr., trgovec, Tomažič Janko, vikar, Rozman Karol, posestnik, Durini France, posestnik in trgovec, Gustin Adolf, trgovec, Polanec Janko, c. kr. gimnaz. učitelj, Kalčič Anton, posestnik in trgovec, Tratnik Filip, c. k. davkarski nadzornik, Kravs Jožef, posestnik, Mehora Jakob, posestnik. Od odbora so bili voljeni: Za podpredsednika g. Rozman Karol, za tajnika g. Polanec Janko, za knjižničarja g. Tratnik Filip.

Iz Mozlja 20. dec. — Da k novemu letu sklenem račun od prejetih pošiljatev za tukajšnje pogorelce, potrjujem s temi vrsticami, da mi je na dalje s Koroške Bele došlo 6 gold.; iz Ljubljane 20 gld.; iz Šent-Janža 6 gold.; iz Osilnice 61 krajc.; iz Kočevskega mesta 10 gold.; iz Gotenice 10 gold., in iz Dolenje vasi pri

Ribnici 4 gold., za katere darove se v imenu pogorelcev srčno zahvaljujem.

Mat. Torkar, župnik.

Iz Ljubljane. — 29. dne tega meseca se bliža. in z njim preteče čas pritožeb krivičnega imenika volilcev za kupčijsko in obrtnijsko zbornico Kranjsko. Opominjamo tedaj še enkrat vse rodoljube v Ljubljani in po deželi, naj ne zamudijo reklamacij, ako je kdo iz onega imenika izpuščen ali pa napačno vrstjen; prijatelji naši pa naj pomagajo takim, ki niso sami popolnoma izvedeni o tem, kar imajo storiti. Kakošen spak je Vesteneckov imenik, kaže to, da že nad 100 pritožeb je došlo dozdej v Ljubljano od taci, ki so izpuščeni iz vrste kupcev (trgovcev); al morajih priti še veliko, kajti Metlika, Črnomelj, Vrhnika itd. v tem imeniku ne kažejo skor nič trgovcev, ki bi brez priklad plačali 8 gold. 40 kr. davka! Se vé, da gosp. Vesteneck moral je komponirati imenik volilcev v vrsti trgovcev tako, da se je potem mogel bahati: „ich bin meines Sieges gewiss.“ — Predvčerajnim je prišel g. vladni načelnik vitez Widmann nazaj iz Dunaja, kamor je bil, kakor se je govorilo, od ministra pozvan zarad — zmed volilnih. „Und das Alles kommt durch mich!“ — poje lahko zdaj pl. Fränzel-Vesteneck.

— (Iz seje deželnega odbora 18. decembra.) Ker je po dopisu deželnega predsedstva Dunajska vlada čas za deželne zборе l. 1875 med Velikonočjo in Binkoštni odločila, zato je deželni odbor že osnoval priprave za nj. — Obširen spis primarja dr. Kar. Bleiweisa o stavbi in osnovi nove norišnice (pri Dravljah ali pri Tomačevem) za 150 blaznih obojega spôla se je izročil vodstvu bolnišnice v presodbo. — Gospod prof. Povše v Gorici se naprosi, da z ozirom na dotične obravnave in sklepe deželnega zbora 16. oktobra t. l. svoje mnenje o tem izreče, koliko oralov njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, gozdov itd., je neobhodno treba za kmetijsko šolo na Dolenskem, in da zapiše potrebno gospodarsko orodje in učne pomočke in napravi proračun stroškov za te reči; — ministerstvo poljedelstva se pa naprosi, da bi naznanilo znesek podpore, ki jo je obljubilo za to šolo iz državne blagajnice nakloniti. — Ker še ni konečno določeno posestvo, katero bo dežela kupila za namene kmetijske šole, lahko še vsak, ki ima na primernem kraju za to pripravno posestvo, svojo ponudbo stori.

— (Kranjska deželna komisija za uravnavo zemljiškega davka), v katero so zdaj stopili od deželnega zbora voljeni gospodje dr. Ahačič, dr. Poklukar in Robič, je začela delo svoje 16. dan t. m. v sejah, ki prestanejo le čez Božične praznike, pa se potem zopet začno.

— (Županije Notranjske vzlasti Bistriškega, Senožškega in Postojnskega davkarskega okraja), v velikih nadlogah po slabih letinah in vrh tega hudo stiskane od davkarj za poplačanje davkov, so se do državnega zbora obrnili, naj ubogemu ljudstvu pripomore, da se vsaj nemile eksekucije ustavijo do poletja prihodnjega leta. Grof Hohenwart, sam posestnik na Notranjskem, ki iz lastnega prepričanja pozna reve Notranjcev, je to peticijo 18. dne t. m. izročil državnemu zboru. Ko pride stvar v obravnavo, gotovo bode Hohenwart iskren zagovornik pravične prošnje.

— (V banko „Slovenijo“) se je pretekle dni dobro vplačevalo, do danes blizo 30.000 gold., tudi za ogenj in življenje, kar smo podružnice odpravili, vsaki dan denar dohaja, ne samo iz domačih dežel, temveč tudi iz ptujih, kar so popred vse podružnice same snedle; toraj se je zdaj nadjati dobrega napredka pri banki „Sloveniji“.

— Ker tudi cena ovác je letos nižja, zato se je posrečilo gosp. Šolmajerju, da je iz denarja državne subvencije namesto 25, mogel nakupiti 42 parov; zato so jih poleg unidan imenovanih dobili še sledeči gg.:

Iz Gorenškega: Zorc Jurij iz Gaberja, Budlaj Janez iz Brezja, Benedičič Janez iz Brsc, Beravs Miha iz Brega, Mlakar Šimen iz Peračice, Zdešar Janez iz Bele pri Polh. Gradcu, Zlamnik Šimen iz Žerovnice, Kržišnik Andrej iz Žerovnice, Rožnik Jože iz Dobrove, Vodnik Alojzi iz Dolskega in podružnica Bohinjska;

iz Notranjskega: Svetè Janez iz Preserja, Blaž Rudolf iz Loma, Pajsar Janez iz Borovnice, Ustar Jožef iz Borovnice, Kovačič Jakob iz Radleka.

— (*Shod gozdarjev in gozdnih posestnikov*) 21. dne t. m. v Ljubljani je sklenil osnovo gozdarskega društva za Kranjsko in Primorsko.

— (*Čudna letošnja zima*), vsak drugi dan drugačna, zdaj bolj mrzla, zdaj južna s snegom, dežjem, bliskom in gromom, ne bo ostala brez žalostnih nasledkov posebno za gozde naše; sneg je v gorenških gozdih razčesnil in polomil na tisuče dreves, in iz Goriškega slišimo, da je v Trnovskem gozdu 500 oralov popolnoma pokončal. To je velika škoda, druga pa žuga tem gozdom s polomljenim drevjem, da se v njem vgnjezdi sila škodljivi podkožni žužek (*Borkenkäfer*), brez katerega na Gorenškem že zdaj nismo. — Večkrat se je to zimo že bliskalo in gromelo, ali take hude ure ni bilo dozdej, kakor v nedeljo po noči v Trebnjiški okolici, kjer je strela udarila v zvonik podružnice št. Petra v Jezeru ter jabelko na tla vrgla in streho odkrila. — Tudi v Škadru (*Scuttari*) v Albaniji na Turškem je ta večer okoli 7. ure treščilo v smodnišnico (*Pulverthurm*) in jo grozno razdjal; ubilo ali le ranilo je okoli 200 ljudi.

— Divjačinar tukajšnji je te dni kupil na Dolenškem vstreljenega volka, prav čvrstega kosmatina. Na vprašanje, kaj bo storil z njim, dobili smo odgovor, da posuši mesó ter ga potem prodaja, ker suho volčje mesó rabijo vražni ljudje v človeških boleznih (najbolj zoper mrzlico), posebno pa v boleznih živinskih vzlasti zoper volčiča. Preprosto ljudstvo ima pri živini cel kup bolezni, katerim daje imé volčič, na priliko: volčič v vimenu, na parkljih, pod kožo itd. Vse te bolezni kažejo vnetja v različnih delih živinskega života; zakaj so jim skovali ime volčičev, sam Bog vedi; morebiti so v starodavnih časih, iz katerih izvira to imé, kakošno vražo imeli, da majhni volki (volčiči) razjedajo ta ali uni del pod kožo, kakor so si domišljevali črve pod jezikom pri steklini, črve med parklji pri bolezni na parkljih itd. In z volčjim mesom so po tem mislili pregnati volčiče! Če je to tako bilo, utegnemo na Slovenskem v tem prve začetke isopatičnega zdravstva iskati. Bodi si pa to kakor koli, to je gotovo, da vraža ostane prazna in neumna vraža, naj je to danes ali naj je bilo že pred sto in še več leti.

— (*Zdravilo dr. Tanzer-ja za zobé*): Zobna pasta, zobni prah in še posebno jako prijetno dišeča in lepo rudeča zobna voda so na tako dobrem glasu, da gotovo vstrežemo našim bralcem, vzlasti pa gospóm in gospodičinam, ako jim naznanimo, da se dobivajo v Ljubljani v apoteki Birschitz ovi in v štacuni E. Mahr-ovi, v apotekah v Kranji, Loki in Kamniku, v Celji pri Rauscherji, v Mariboru v predmestni apoteki, v Celovcu v štacunah Goričnika in Klemenčiča itd. Ta zdravila ohranijo zobé trdne in lepe, že nagnjitim pa ustavijo bolezen in odpravijo smrad iz ust. Kolika dobrota pa so zdravi zobje, to pač najbolje vé tak, ki jih več nima, in mora zato večkrat hudih bolečin trpeti. Vsa

ta zdravila so v zeló elegantnih posodicah, pa so zato tudi dražja. Stekleničica zdravilne vode, ki je že davno priljubljena našim gospóm, veljá 1 gold., pasta in prah pa po 80 krajc.

— (*Zgubljena hči.*) Zakotnik Luka Kancilja v Česnicah, kantona Kamniškega na Kranjskem, pogreša že 12 let svojo hčer Ano. Vljudno prosi oče po „Novicah“ vsacega, kdor morebiti za-njo vé, če še živí, da naznani kraj njenega bivanja fajmoštru na Česnjicah; — ako pa je umrla, naj pripomore, da se njen mrtvaški list imenovanemu gosp. fajmoštru pošlje.

— V Bizaviku pod Ljubljano snujejo rodoljubni in podukaželjni možje čitalnico (bralno društvo); že so vložili deželni vladi pravila.

— (*Čitalnica naša*) napravi zadnji dan t. l., to je, Silvestrov večer navadno veselico z loterijo.

— (*Slovensko gledišče.*) Z igro „Zakotni pisac“ ni bil niti blagajnik dramatičnega društva, niti občinstvo zadovoljno. Tuja rastlina, za naše kraje neprimerna. Ali ni nič domačega, da nam vodstvo ponuja le slabe tuje izdelke? Na ta način bo zopet zguba gotova in nemškutarji bodo drugo leto še huje zabavljali. — Prihodnjo soboto bodo kazale se žive podobe, kakor zadnjič v reduti, in igral se bo „Zakleti princ“, burka v 3 dejanjih.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Laibacherica“ prinesla je, kakor je podoba, z neko zadovoljnostjo novico iz Dunajskega deželnega šolskega sveta, da je nekemu okrajnemu šolskemu svetu ukazal ostro paziti nad tem, da mladina ljudskih šol ne hodi ob šolskih dneh k spovedi, češ, da s tem zamudi celega pol dne šolo. Lejte no, kako „Laibacherica“ skrbi za poduk mladine, da ne bi ne ure zgubila v cerkvi; zato jej pa ni skrb, da ne bi slovenska šolska mladina sto in sto ur v letu zgubila s tem, da se jej že v prvih razredih ljudske šole vbija nemščina v glavo — „ad majorem Germaniae gloriam“! — in se zavoljo nje zamuja podučevanje v potrebnih vednostih!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Zbornica poslancev prestane do 20. januarija 1875; zdaj je izgotovila državni proračun. Pri razgovoru se je vendar enkrat potegnil tudi Dežman za deželo našo, kateri so naložili 20% priklade na neposrednji davek — namesto 10%. Dežman je povdarjal, da nalaganje davkov spada v področje deželnega zbora. — Veliko ropota je napravila neka peticija Dunajskih delavcev, ki hočejo imeti svoje kamore in splošno volilno pravico; prvo se jim je dovolilo, drugo ne.

— Zbornica gosposka je v soboto v eni seji dovršila ves državni proračun za prihodnje leto. To se pač pravi: „mit Dampf arbeiten“, če se v par urah sklene o 373 milijonih in 89.899 gold. dohodkov in o 381 milijonih in 370.906 gold. stroškov in po tem takem o tem, kje se bode iskalo onih 8 milijonov in 281.007 gl. (in še več), katerih zmanjka konec leta.

Posl. Greuter, čegar govora smo predzadnjič zaradi pičlega prostora le na kratko omenili, je ostro šibal sedanji sistem, kateri Avstrijo čedalje bolj navzdol pehá. Še leta 1869 je znašal državni proračun le 280 milijonov, letos pa, ko je vendar glavna zapreka vse gospodarske povzdige, namreč konkordat, padel, imamo vkljub temu že 100 milijonov veči proračun in več državne ali narodne lastnine je že zapravljen. — V državno blagajnico se steka ves davek, zato bi pa morali tisti, ki imajo določevati, kako se ima obračati ta denar, biti zastopniki vseh stanov, kar pa v resnici